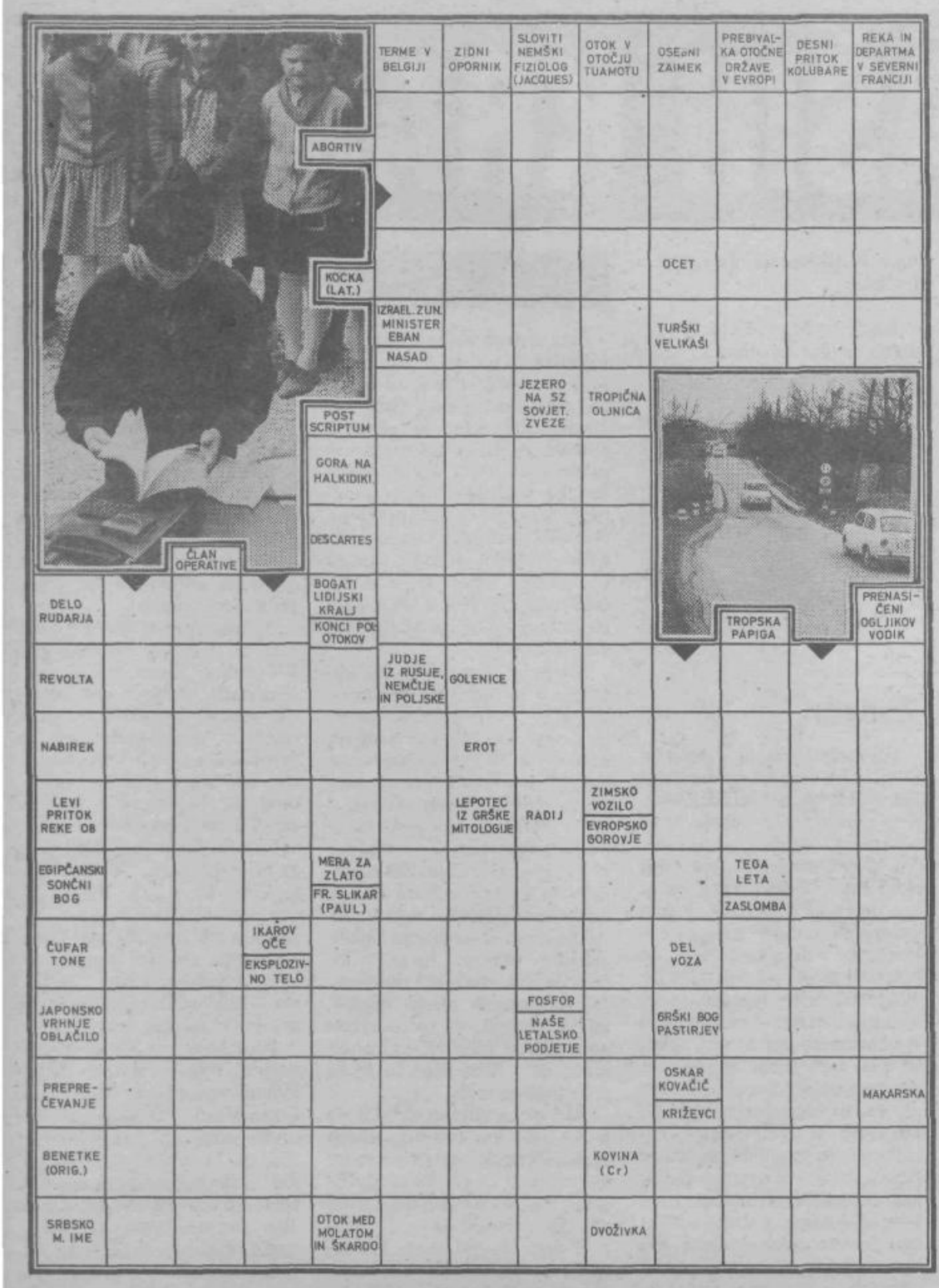

TUDI NA IGMAN PLANINI

Deset pionirjev osnovne šole Vide Pregarc se je udeležilo devetega srečanja prijateljstva pionirjev Jugoslavije v Sarajevu.

Naši pionirji so se veselili snidenja z učenci osnovne šole Slaviša Vajner-Čiča in z njenimi prijaznimi gostitelji. Potovanje je kar hitro minilo, ker smo si ga skrajšali s pesmijo, veseljem in prijetnimi igricami.

V Sarajevu so nas že čakali gostitelji in nas peljali na svoje domove. Vse dni našega bivanja v Sarajevu smo imeli programirane oglede, prireditve in srečanja z drugimi pionirji šestnajstih šol Jugoslavije. Bili smo tudi na Igman planini, kjer smo položili venec in poslušali pripoved o borcih Prve proletarske brigade, ki so izvedli pohod prek Igman planine pri 30 stopinjah Celzija pod ničlo.

Ogledali smo si tudi zanimiv film Valter brani Sarajevo, o katerem smo se spustili v živahno razpravo. Naši gostitelji so nam razkazali tudi zanimivosti in lepote mesta Sarajeva: Begovo džamijo, Baščaršijo, izvir reke Bosne, reko Miljacko, Principov most in njegove stopinje, odtisnjene v betonu. Zadnji dan smo imeli zaključno svečanost šestnajstih šol s svojimi recitali: OŠ BRATSTVO I EDINSTVO – Križevci, Nada Božić – Slavonski Brod, Tefejuz – Skopje, Jožef Atila – Novi Sad, Josip Broz Tito – Skopje, Olga Golović – Nikšić, Milan Špalj – Zagreb, Vide Pregarc – Ljubljana in druge.

Ponosno sem stala v slovenski narodni noši in povedala svoj recital v slovenščini. Pozdravilo ga je navdušeno ploskanje množice gledalcev v Skanderiji.

Naslednji dan smo se poslovili od gostiteljev in s solzami v očeh zapustili Sarajevo.

KAJUHOV MEMORIAL

V dvorani kopališča Kodeljevo je družabni klub Kajuh 7. in 8. aprila prvič priredil športno srečanje namiznoteniških klubov, pod imenom „Kajuhov memorial". Tega športnega srečanja se je udeležilo nad 130 igralcev, zbranih v klubih po vsej Sloveniji. Tako so bili tu Mariborčani, Kranjčani, Koprčani, potem igralci iz Hrastnika, Murske Sobote, Presarij, Nove Gorice in seveda Ljubljane. Med seboj so se pomerili najprej ekipno člani in mladinci, potem pa so prišli na vrsto tudi veterani in člani posamezno. Pokrovitelj prireditve, predsednik skupščine občine Moste-Polje Polde Maček, družabno-rekreativni klub Slovan, občinska zveza DPM, KS Moste, časopis Sportske novosti, gostinsko podjetje Figovec in mestna konferenca ZMS so stebri, na katere se je organizator, družabni klub Kajuh, obrnil za pomoč pri sodelovanju in pripravah za čimboljšo organizacijo tekmovanja.

Morda velja omeniti tudi to, da so organizatorji na memorial vabili tudi športnike iz sosednje Avstrije in Italije, ki pa se vabilu niso odzvali. Poglejmo še vrstni red najuspešnejših tekmovalcev:

Mladinci ekipno: 1. Murska Sobota, 2. Triglav, 3. Murska Sobota II.;

Člani ekipno: 1. Olimpija, 2. Maribor, 3. Ilirija;

Mladinci posamezno: 1. Rak, 2. Vinčec, 3. Ramovž;

Člani posamezno: 1. Kastelic, 2. Novak, 3. Ramovž;

Veterani posamezno: 1. Petročnik, 2. Tomažič, 3. Pihcek.

ALEŠ KARDELJ

IN MEMORIAM

Vladimir Marolt se je rodil leta 1901 kot sin železniškega delavca v Trstu. Že v zgodnji mladosti je občutil bedo tedaj zapostavljenega delavskega razreda, kasneje pa še nacionalno zatiranje slovenskega življa v Trstu.

V prvi svetovni vojni se je z očetom, ki je bil službeno prestavljen, naselil v Zalogu. Tu je doraščal in vstopil v službo pri železnici. Že mlad, poln življenja se je kot prometnik vključil v napredno delavsko gibanje. Zato mu tedanji režim ni bil naklonjen. Služboval je po raznih krajih Slovenije in Srbije, druga svetovna vojna pa ga je zatekla kot šefa postaje v Rožnem Dolu na Dolenjskem.

Po razpadu predvojne Jugoslavije je kot večni brezdomec občutil vso težo in usodo premaganega slovenskega naroda. Zato se je takoj po ustanovitvi vključil v OF, v kateri je aktivno sodeloval do vstopa v enote NOV leta 1943.

Konec leta 1945 je bil demobiliziran in ponovno je nastopil službo pri železnici. Bil je šef postaje na Rakovniku do upokojitve leta 1961, ko se je ponovno naselil v Zalogu. Kakor je bil naprednega mišljenja celo življenje, takšen je bil tudi po upokojitvi. Bil je član vseh družbenopolitičnih organizacij v Zalogu, v katerih je tudi aktivno sodeloval. Posebna zahvala mu gre za leta delovanja v krajevni skupnosti, v kateri je bil od leta 1967 do 1971, ko je moral zaradi bolezni odstopiti, tudi vesten in delaven tajnik.

Na zadnji poti smo ga spremili 9. maja, ob dnevu osvoboditve Ljubljane, za katere svobodo je tudi Vladimir v življenju dal svoj delež.

Svojcem izrekamo iskreno sožalje.

PRIJETNO PRAZNOVANJE

Lepo vreme, prijetna družba in želja po sproščenem gibanju v naravi so za letošnje prvomajske praznike mnoge Ljubljančane zvabile na izlete. Zelo prijetno in praznično ozračje je vladalo tudi pri spomeniku Molniški četi v bližini Zadvora, kot je tudi videti na posnetku. In še ena zanimivost: med udeleženci je bil tudi najstarejši, ki se je prvomajskega izleta udeležil že leta 1921

OBVESTILO UPOKOJENCEM

V podružnico društva upokojencev Ljubljana-Moste so vključeni upokojenci, bivajoči med glavno in dolenjsko železniško progo, tj. upokojenci Most (do Polja), dalje Kodeljevega, Hredeckega ceste, Štepanje vasi, Bizovika, Hrušice in Fužin.

Dne 5. in 6. maja sta dve skupini izletnikov odpotovali proti Cerknici. V Ilirski Bistrici jih je počakala delegacija tamkajšnjih upokojencev, ki jim je prikazala znamenitosti kraja, za kar ji izrekajo najprisrčnejšo zahvalo.

V tekočem letu namerava podružnica organizirati še naslednje izlete:

1. dne 26. maja poldnevni izlet za 80-letnike, katerega pa se lahko udeležijo tudi drugi člani;
2. dvodnevni izlet v Crikvenico in na otok Krk, in sicer 16. in 17. junija;
3. dne 14. julija izlet v Logarsko dolino;
4. dne 11. avgusta izlet skoz Selško dolino in Sorico v Bohinj in na Vogel, povratek čez Pokljuko in skozi Bled;
5. dne 29. septembra izlet v Šentjernej, Pleterje, Kostanjevico;
6. vsakoletni obisk Andrejevega sejma v začetku decembra v Stari Gorici.

Priredili bomo tudi nekaj popoldanskih izletov v bližnjo okolico. Društvo si pridržuje pravico za morebitne spremembe ter prosi člane za primerne morebitne dodatne predloge.

PE-GAR

OB 20. OBLETNICI KRVODAJALSTVA V ORGANIZACIJI RDEČEGA KRIŽA SLOVENIJE

Samo kri nadomesti kri

Letos praznujemo v Sloveniji jubilej prostovoljnega krvodajalstva. Pred 20 leti so uvedli brezplačno in anonimno dajanje krvi. Temelji, na katerih smo začeli razvijati prostovoljno krvodajalstvo in zbirati krvodajalce v Rdečem križu, slonijo na globokem humanizmu in zavesti človeške solidarnosti do sočloveka, ki mu je kri potrebna za zdravljenje, mnogokrat pa tudi za rešitev življenja. Zato ni naključje, da je pred dvajsetimi leti prevzel nalogo organizacije krvodajalstva prav Rdeči križ kot osnovna humanitarna organizacija v naši državi.

Številke o razvoju prostovoljnega krvodajalstva v teh dvajsetih letih so zgovorne in vredne omembe. Medtem ko je bilo leta 1953 le 20.210 krvodajalcev, jih je prišlo na odvzem krvi v letu 1972 že 84.875. Med krvodajalce sodi poprečno že vsak četrti Slovenec.

Razvito krvodajalstvo je zasluga predvsem številnih aktivistov Rdečega križa, sindikatov, socialistične zveze, zveze mladine, samoupravnih skupnosti, društev in strokovnih služb, ki nenehno sodelujejo pri pridobivanju občanov za darovanje krvi.

Tako Rdeči križ v zadnjih letih ni več osamljen pri organiziranju krvodajalskih akcij, kar se odraža v koordiniranih prizadevanjih za dosego končnega smotra, da bi postal krvodajalec vsak odrasel, zdrav in sposoben prebivalec Slovenije.

Število krvodajalcev iz leta v leto narašča tako, kot naraščajo tudi potrebe po krvi. Razvoj medicinske znanosti, uvajanja novih, modernih načinov zdravljenja v korist hitrejšega okrevanja bolnikov, poškodovancev v prometnih nesrečah, v gospodinjstvu, na delovnih mestih, terjajo in bodo še terjale velike količine krvi. Zato želimo, da bi v bodoče prihajalo na odvzem krvi vedno več novih krvodajalcev, zlasti tistih, ki še niso nikoli dali krvi, pa jo bodo že jutri morda tudi sami potrebovali. Posebno v letošnjem jubilejnem letu bi morali vključiti prek družbenih in strokovnih organizacij čimveč poklicnih in amaterskih voznikov motornih vozil, ki se s svojimi sopotniki vedno pogosteje pojavljajo kot potencialni kandidati za prejem krvi.

Naš namen je doseči tako stopnjo solidarnostnega osveščanja, da bi vsak zdrav občan vsaj nekajkrat v življenju daroval svojo kri za skupne potrebe. To naj bo naš skupni cilj, želja in delovni program ob 20. obletnici prostovoljnega krvodajalstva na Slovenskem. Če se zavedamo, da je krvodajalstvo pomembna družbena vrednota, ki prispeva k socializaciji družbe, potem nam preostane le še to, da si še naprej prizadevamo za njegov uspešen razvoj.

Rdeči križ Slovenije in občinska organizacija RK

TEOL SE POSTOPOMA SELI

Tole so ostanki Teolovega skladišča ob Zaloški cesti, ki jih je naš fotograf še ujel v svoj objektiv. Že naslednjega dne so zidovje porušili. Staro se umika novemu!

Staro železo se samo ponuja

Na Kodeljevem in v Mostah je še vedno mogoče opaziti ob hišah in drugih stavbah razno staro železje.

V Pugljevi ulici št. 4 na Kodeljevem npr. je na dvorišču lesena garaža (ali staro skladišče) in tam ležijo 4 deli avtomobilskih plošč.

V Malejevi ulici št. 18 je videti več stare pločevine.

Na Zaloški cesti ob slaščičarni do hišne št. 40 leži že od lanskega leta ob garaži okoli 80 kg težak železen podstavek nekega stroja ali del tovornega avtomobila.

Na Zaloški c. 36 je ob vhodu na dvorišče videti manjšo železno peč in še druge železne odpadke.

Na dvorišču gostilne Vodmat na Zaloški c. št. 31 je ob leseni baraki opaziti tri stare železne sode in tri večje vlite železne plošče avtomobila. Nekdanji gostilničar mi je plošče ponudil, da jih lahko odpeljem.

Tudi v Malenškovi ulici št. 5 je na dvorišču v kotu ob zidu opaziti 100 kg raznih neuporabnih železnih predmetov. Ob zidu leže star neuporaben štedilnik, težak več deset kg, staro zarjavelo neuporabno moško kolo, večja količina železnih palic, dva stara železna soda in neuporaben bojler.

Če bi obšli vse ulice v Ljubljani, bi našli na tisoče kilogramov raznega starega železja, ki pa ga nujno rabijo naše železarne in jeklarne v Jugoslaviji. Treba bo izboljšati zbiranje in odkup starega železja, kajti tega čedalje bolj primanjkuje. Za sedaj livarne porabijo okoli 90.000 ton starega železa letno, v bližnji prihodnosti pa se bo poraba dvignila na 200.000 ton. In že letos predvidevajo uvoz tretjine starega železa, kolikor ga potrebujemo.

V naši republiki zberemo precejšnjo količino starega železa. Cotovo pa so v Ljubljani v vsakem gospodinjstvu neuporabni železni predmeti, ki bi še kako prav prišli našim železarnam.

Kakor smo takoj po vojni z največjo voljo organizirali delovne akcije, se z veliko vnemo udeleževali prostovoljnega dela in pomagali graditi porušeno domovino, bi se naša mladina tudi danes lahko lotila zbiranja starega železa.

Kot imamo Teden otroka, Teden Rdečega križa ali Protituberkolozni teden in podobne akcije, bi lahko organizirali tudi Teden zbiranja starega železa, ki ga ne bi bilo treba v taki množini uvažati. Prepotrebne devize bi ostale v Jugoslaviji in bi jih lahko porabili za druge namene.

ANTON ZRNEC